

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Kinderopvang Noach

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 17 april 2019

Samenvatting

Samenvatting

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 18 februari 2019 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijf Noach. Voorschoolse educatie wil zeggen dat er extra aandacht is voor peuters die dat nodig hebben, zoals de peuters met een risico op een (taal) achterstand.

De reden voor dit onderzoek is dat wij in 2019 de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijven in Nederland in beeld brengen. Ook onderzoeken we in de groepen 1 en 2 van basisscholen de kwaliteit van de vroegschoolse educatie voor kleuters met een risico op een (taal)achterstand. We noemen dit onderzoek de meting kwaliteit voor- en vroegschoolse educatie 2019. Dit kinderdagverblijf maakt deel uit van de steekproef die we hebben getrokken. Deze samenvatting is geschreven voor ouders en andere belangstellenden.

In hoofdstuk drie van dit rapport geven wij een waardering voor de verschillende onderdelen die belangrijk zijn voor voorschoolse educatie. Wij noemen dit standaarden. Per standaard beschrijven we wat goed gaat op het kinderdagverblijf en wat nog beter kan.

Wat gaat goed?

We zien dat de pedagogisch medewerkers goed rekening houden met wat de peuters nodig hebben. De pedagogisch medewerkers werken met een programma (op antroposofische wijze) waarmee zij de ontwikkeling van de peuters stimuleren op het gebied van taal, rekenen, gedrag en bewegen. De pedagogisch medewerkers gebruiken veel taal zodat de peuters nieuwe (Nederlandse) woorden leren. Bovendien is er op het kinderdagverblijf veel aandacht voor de speelhoeken. De pedagogisch medewerkers passen de inrichting bij ieder thema aan, waardoor de peuters fijn spelen en tegelijkertijd nieuwe dingen leren.

De pedagogisch medewerkers houden goed bij hoe het met een peuter gaat. Ze zorgen ervoor dat peuters extra aandacht en hulp krijgen als ze iets moeilijk vinden. Ook dagen ze de peuters uit om nieuwe dingen te leren als dat past bij hun ontwikkelingsfase. De pedagogisch medewerkers spelen mee in de hoeken en geven de peuters aandacht in kleine groepjes. De sfeer in de groep vinden we prettig. De pedagogisch medewerkers gaan op een positieve manier

Kinderopvangorganisatie:
Kinderopvang Noach

LRK-nummer: 804942055

Totaal aantal doelgroeppeuters: 2

met de peuters om.

De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat ouders weten hoe het met hun peuter gaat. In overleg met de ouders dragen zij deze informatie, voordat de peuter vier jaar wordt, over aan de leraar van groep 1 van de basisschool. We vinden het mooi om te zien dat de pedagogisch medewerkers ouders stimuleren om thuis met hun peuter te spelen en hen nieuwe dingen te leren die ook op het kinderdagverblijf aan de orde komen. De ouders met wie we spraken, geven aan dat zij tevreden zijn over hoe het gaat op het kinderdagverblijf en dat hun kind er met plezier naar toe gaat.

Samen met de pedagogisch medewerkers werkt de leiding aan het verbeteren van de kwaliteit van de voorschoolse educatie. De leiding maakt jaarlijks samen met het team een plan waarin staat wat goed gaat en wat verbeterd kan worden. Ook volgen de leiding en de pedagogisch medewerkers verschillende scholingen om steeds beter te worden in hun werk. De leiding van het kinderdagverblijf legt aan de gemeente en aan ouders uit of de voorschoolse educatie op orde is of en aan welke ontwikkelpunten ze werken.

Wat kan beter?

Naast bovenstaande positieve punten is er ook een punt dat beter kan.

De leiding van het kinderdagverblijf brengt niet in beeld of de groep peuters zich voldoende ontwikkelt voor ze naar groep 1 van de basisschool gaat.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De Inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie en op enkele basisscholen met veel doelgroepkinderen in groep 1 en 2 de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op Kinderopvang Noach.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2017 Voorschoolse educatie en primair Onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep(en), documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, pedagogisch medewerkers, zorgcoördinatoren en locatiemanagers. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de locatiemanager en/of de houder van de kinderopvangorganisatie.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

.....
Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- Kan beter
 - Voldoende
 - Goed
-

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op Kinderopvang Noach.

Conclusie

We waarderen de kwaliteit van de voorschoolse educatie op Kinderopvang Noach als voldoende tot goed. De meeste standaarden binnen het kwaliteitsgebied 'Ontwikkelingsproces' zijn als goed gewaardeerd. In het kwaliteitsgebied 'Kwaliteitszorg en ambitie' waarderen we de standaarden als voldoende. De ontwikkelingsresultaten kunnen nog beter ontwikkeld worden.

Context

Kinderopvang Noach is de enige opvanglocatie van de Stichting Noach. De locatie is gevestigd in de Maastrichtse woonwijk Eyldegaard in een voormalig schoolgebouw. Er is ruimte in 7 groepen voor maximaal 67 kinderen, verdeeld over drie ontwikkelingsfasen: baby, dreumes en peuter. Veel ouders werken in de naburige universiteit of het academisch ziekenhuis. Er zijn zeer weinig doelgroepkinderen ingeschreven.

Vanwege het antroposofisch concept van de Stichting komen de kinderen vanuit alle wijken van Maastricht en stromen uit naar de Vrije Basisschool of naar basisscholen elders in Maastricht.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft op 10 september 2018 en 22 januari 2019 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit het laatste onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden geen tekortkomingen vertoonden.

Afspraken over vervolgtoezicht

Er is geen aanleiding voor vervolgtoezicht. Kinderopvang Noach valt onder het reguliere vve-toezicht.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven wij per kwaliteitsgebied de waarderungen en de resultaten van het onderzoek op Kinderopvang Noach.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod			<i>h</i>
OP2 Zicht op ontwikkeling			<i>h</i>
OP3 Pedagogisch-educatief handelen			<i>h</i>
OP6 Samenwerking		•	

OP1. Aanbod

De standaard aanbod waarden we als goed.

De pedagogisch medewerkers van het kinderdagverblijf gebruiken een vve-methode, die aangepast is aan het antroposofisch concept. Deze gebruiken zij bij de stimulering van de ontwikkeling van de dreumesen en peuters op het gebied van taal, rekenen, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de motoriek. We constateren dat de pedagogisch medewerkers doelgericht werken aan de uitvoering van het aanbod. Er wordt aandacht besteed aan woordenschatontwikkeling met het 'woord van de dag'. Het aanbod bereidt de peuters voor op de start in groep 1 van de basisschool.

De pedagogisch medewerkers richten de ruimte aantrekkelijk en uitdagend in. In de inrichting zien we dat er aandacht is voor het thema waaraan gewerkt wordt en voor de ontluikende geletterd- en gecijferdheid van de peuters. Ook zijn er veel spel- en leermaterialen aanwezig waarmee de peuters ontdekkingen kunnen doen.

OP2. Zicht op ontwikkeling

De standaard zicht op ontwikkeling waarden we als goed.

De pedagogisch medewerkers volgen nauwgezet de ontwikkeling van de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden met behulp van een gestandaardiseerd observatie-instrument ('kijkwijzers' per ontwikkelingsfase). Ze gaan na hoe de ontwikkeling van een peuter verloopt, waar deze mogelijk stagneert en wat daarvoor mogelijke verklaringen zijn. In voorkomende gevallen kunnen de pedagogisch medewerkers met gerichte aandacht tijdens reguliere activiteiten al de

gewenste begeleiding bieden. Met de locatieleiding is besproken op welke wijze de administratie van dergelijke begeleiding efficiënter kan. Tijdens de observatie hebben we gezien dat de pedagogisch medewerkers de informatie over de ontwikkeling benutten om de voorschoolse educatie af te stemmen op de behoeften van individuele peuters en groepjes peuters.

De pedagogisch medewerkers bespreken de bevindingen bij de overgang naar een volgende ontwikkelingsgroep met ouders en tussentijds indien dat gewenst is. Daartoe worden 'beeldbeschrijvingen' opgesteld, met het ingevulde observatie-instrument van de betreffende ontwikkelingsfase als onderbouwing.

OP3. Pedagogisch-educatief handelen

Tijdens het onderzoek hebben we samen met de observant van de voorschool het pedagogisch-educatief handelen van de pedagogisch medewerkers geobserveerd.

De standaard pedagogisch-educatief handelen waarderen we als goed.

De pedagogisch medewerkers zorgen voor een warm en respectvol klimaat waarin de regels en routines duidelijk zijn. Rust en regelmaat zijn kenmerkend in deze aanpak. Zij werken ontwikkelingsgericht en bieden activiteiten en speelmogelijkheden aan peuters die aansluiten op de zone van naaste ontwikkeling. Daarnaast structureren de pedagogisch medewerkers het aanbod zo dat de peuter het zich eigen kan maken. Dit doen zij met geschikte opdrachten, heldere uitleg, vrij spel en begeleid spel. Dit zorgt ervoor dat de peuters actief en betrokken zijn. De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat de peuters activiteiten bijwonen die voor hen bedoeld zijn.

Tijdens de observatie zagen we dat de pedagogisch medewerkers de activiteiten evenwichtig over de dag/het dagdeel verdelen en dat de tijd effectief wordt benut. De pedagogisch medewerkers stemmen de instructies, spelbegeleiding, opdrachten en tijd af op de behoeften van groepjes en individuele peuters. Zij gebruiken bij de instructies en opdrachten passende werkvormen. Zij gaan actief na of peuters de opdrachten begrijpen. Bovendien stimuleren de pedagogisch medewerkers peuters tot interactie, zowel interactie tussen de pedagogisch medewerker en de peuters als interactie tussen peuters onderling. Tot slot geven de pedagogisch medewerkers de peuters inhoudelijk feedback op hun speel- en leerproces.

OP6. Samenwerking

De standaard samenwerking waarderen we als voldoende.

De leiding van het kinderdagverblijf en de pedagogisch medewerkers werken samen met basisscholen door, bij de overdracht, informatie over de peuters uit te wisselen. De voorschool geeft daarbij door welk vve-programma de peuter heeft gevolgd en welke ontwikkeling de peuter heeft doorgemaakt. Er zijn afspraken over de wijze waarop ze de gegevens van de peuters aanleveren aan de basisschool. Voor de doelgroeppeuters is sprake van een 'warme overdracht' van deze gegevens.

De voorschool ziet ouders als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen en zij stemt haar ouderbeleid daar op af. De pedagogisch medewerkers betrekken ouders op verschillende manieren bij de ontwikkeling van hun peuter en stimuleren hen om thuis activiteiten te doen. Zij informeren ouders voldoende over de thema's, door middel van het Noachjournaal en apps of email. Daarbij geven ze ook aan welke woorden, liedjes en activiteiten aan bod gaan komen of zijn gekomen, zodat ouders hier thuis op in kunnen spelen.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten	●		

OR1. Ontwikkelingsresultaten

De standaard ontwikkelingsresultaten waarderen we als kan beter.

De voorschool heeft hoge verwachtingen van de voortgang in de ontwikkeling die de peuters kunnen bereiken aan het eind van de voorschoolse periode.

Dit heeft echter nog niet geleid tot het stellen van realistische doelen door de leiding en de pedagogisch medewerkers op de verschillende ontwikkelingsgebieden die passen bij de kenmerken van de kindpopulatie. We hebben de mogelijkheden daartoe op basis van de ontwikkelingsgroei van de kinderen besproken met de leiding.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

KA1. Kwaliteitszorg

De standaard kwaliteitszorg waarden we als voldoende.

De houder van het kinderdagverblijf heeft in haar (pedagogisch) beleidsplan samen met de voorschool opgeschreven wat ze met de voorschoolse educatie willen bereiken. De houder heeft ook aangegeven hoe zij de kwaliteit van de voorschoolse educatie bewaakt. De GGD houdt hier jaarlijks toezicht op.

Het kinderdagverblijf heeft ambitieuze doelen geformuleerd. De leiding van het kinderdagverblijf evalueert via een cyclische werkend systeem van kwaliteitszorg alle doelstellingen uit haar (pedagogisch) beleidsplan en kijkt zij of peuters voldoende worden voorbereid op de basisschool.

Als onderdeel van de kwaliteitszorg brengt de leiding regelmatig het pedagogisch en educatief handelen van de pedagogisch medewerkers in beeld. Daarnaast worden ouders bevroegd op hun tevredenheid. De voorschool neemt op basis van deze evaluaties planmatig en doelgericht maatregelen ter verbetering.

KA2. Kwaliteitscultuur

De standaard kwaliteitscultuur waarden we als voldoende.

De leiding en de pedagogisch medewerkers werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Zo volgen zij verschillende scholing om hun kennis en vaardigheden te versterken. Het beleid van de voorschool om haar visie op de kwaliteit van voorschoolse educatie en ambities te realiseren is breed gedragen. Daarnaast is er een grote bereidheid om gezamenlijk de voorschoolse educatie te verbeteren.

De leiding is zich bewust van de kwaliteit van de voorschoolse educatie en stuurt hierop. De pedagogisch medewerkers werken resultaatgericht, zij zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zij zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de kwaliteit van de educatie en op de ontwikkeling van de peuters. We constateren dat

de voorschool werkt vanuit een transparante en integere cultuur en dat er sprake is van een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

KA3. Verantwoording en dialoog

De standaard verantwoording en dialoog waarden we als voldoende.

De leiding van het kinderdagverblijf verantwoordt zich (via de houder) aan de gemeente over het gevoerde beleid ten aanzien van voorschoolse educatie. Het gaat hierbij bijvoorbeeld over het aantal doelgroepeuters en over het aantal maanden dat zij vve hebben gehad. We zien ook dat de voorschool belanghebbenden en externe specialisten betreft bij de ontwikkeling van haar beleid. De leiding van het kinderdagverblijf bespreekt regelmatig haar ambities en welke resultaten ze behaalt. Uit de gesprekken die we voerden met enkele ouders blijkt dat de voorschool open staat voor hun wensen en voorstellen. Ook geven zij aan dat ze via de nieuwsbrief en de website voldoende informatie ontvangen.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

Uiteraard zijn wij zeer tevreden over de goede beoordeling die wij kregen op datgene wat wij als onze core business beschouwen, nl. het aanbod van voorschoolse educatie, het zicht op ontwikkeling en met name het pedagogisch-educatief handelen.

Wij hebben de overtuiging dat wij door voortdurende scholing van leidsters, inhoudelijk pedagogische verdieping en kindgericht handelen een hoge kwaliteit kinderopvang en professionaliteit hebben weten te bereiken. Wij zullen ook de komende jaren voortdurend op zoek blijven naar verdere verfijning van ons pedagogisch concept.

Ontwikkelingsresultaten voorschoolse educatie

Wat betreft het punt waarop we een K(an beter) kregen zouden we het volgende willen zeggen.

Wij herkennen ons niet echt in dit punt van kritiek. Wellicht hebben wij niet goed voor het voetlicht kunnen brengen wat onze benadering is van dit punt.

Wij hebben een omvattend kindvolgsysteem dat begint met een Kijkwijzer voor de babyperiode, dan een Kijkwijzer voor de dreumesperiode en een laatste voor de peutertijd. Zeer nauwlettend wordt de ontwikkeling van kinderen daarin punt voor punt gedocumenteerd. Als enige maanden voor de overstap van de peuter naar het basisonderwijs dit Kindvolgsysteem wordt afgerond, is dit vrijwel altijd op basis van de conclusie dat de ontwikkeling van het betreffende kind zodanig is dat het volledig klaar is voor de doorstroom naar het basisonderwijs.

Als er onduidelijkheid bestaat of de ontwikkeling van een kind doorstroom naar het basisonderwijs bemoeilijkt, is dat reeds veel eerder gebleken door het invullen van de Kijkwijzers, die ook de functie hebben van vroegsignalering. In die gevallen komen er gesprekken met ouders, eventuele externe hulp en zullen kindjes al eerder naar gespecialiseerde zorg uitwijken.

De standaard ontwikkelingsresultaten gelden voor alle kinderen en zijn helder omschreven en nacheckbaar vervat in onze Peuterkijkwijzer. Daaraan voldoet iedere peuter die Noach verlaat voor de basisschool.

De resultaten van de individuele ontwikkelingsondersteuning staan beschreven in ons Plan Individuele Ontwikkelingsondersteuning dat wordt opgestart voor kinderen met een VVE-indicatie. Mede doordat wij niet veel geïndiceerde kinderen hebben - op het moment van de inspectie waren dat er 2 op 110 kinderen - hebben we nog geen systeem opgezet om specifieke ontwikkelingsresultaten van de doelgroepkinderen te meten, anders dan de normen die in het

Kindvolgsysteem zijn vervat en die uiteindelijk ook voor geïndiceerde kinderen de ijkpunten zijn.

Wij zullen niettemin nader bekijken of we dit punt van het opstellen van ontwikkelingsdoelen nog verder dienen uit te werken.